

Студијски програм/студијски програми: Интегрисане академске студије фармације

Назив предмета: Клиничка токсикологија

Наставник: Велибор М. Васовић, Бранислава У. Срђеновић Чонић, Весна М. Мијатовић Јовин

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Основи токсикологије

Циљ предмета

Основни циљ едукације из Клиничке токсикологије је упознавање студената са путевима проласка отрова у организам, основним физичким и хемијским својствима отрова, токсокинетиком и токсодинамиком отрова, превенцијом и лечењем акутних и хроничних тровања. Развој критичког мишљења и способности за научно истраживачки рад.

Исход предмета

Студенти стичу знање о основним својствима отрова, начинима интоксикације организма, интеракције између отрова и организма, основним мерама усмереним ка превенцији и лечењу отрованих. Такође, студенти стичу вештине примене знања у струци: принципи реанимације акутно отрованих пацијената, методе спречавања продора отрова у организам, методе природне и вештачке детоксикације, примена симптоматске и антидотске терапије.

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Кратак историјски преглед, значај токсикологије данас, дефиниција отрова, хемијска конституција и отровност, експозиција и путеви уласка отрова у организам.
2. Врсте тровања, токсичне и леталне дозе, кумулација отрова, навикавање на отрове, фактори који утичу на тровање.
3. Терапијски приступ медикаментозним и немедикаментозним интоксикацијама.
4. Тровања лековима који се примењују у лечењу психичких и нервних поремећаја.
5. Тровања лековима који делују на болести кардиоваскуларног система.
6. Тровања лековима који делују на болести респираторног система, система органа за варење, ендокриног система
7. Тровања лековима који делују на болести крви и крвотворних органа, који делују на болести метаболизма и исхране, који делују на имуношкошке механизме, инфективне и паразитарне болести.
8. Тровања опијатима и дрогама.
9. Тровања лековима који делују на болести мишићно-везивно-коштаног система
10. Тровање пестицидима – појам пестицида, опште особине и мере заштите, подела пестицида, терапијски приступ (2 часа)
11. Тровање бојним отровима.
12. Професионална тровања.
13. Токсичне коме и волуменска ресуцитација акутно отрованих.

Практична настава

1. ЦПР-Кардиопулмонална реанимација акутно отрованих пацијената. Савладавање вештина успостављања проходности дисајних путева (дефлексиони став главе, троструки хват, пласирање орофарингеалног тубуса, чишћење дисајних путева мануелно и аспиратором, постављање пацијента у кома положај, Хејмлихов хват, оротрахеална интубација
2. Вештачко одржавање вентилације (метода уста на уста, уста на нос, уста на маску, уста на тубус, примена ручне вештачке вентилације амбу балоном преко маске, метода амбу на тубус, примена мобилног респиратора).
3. Методе вештачког одржавања циркулације (масажа срца, примена дефибрилатора код срчаног застоја, техника ЦПР са једним спасиоцем, са два спасиоца, ЦПР код акутно отроване деце, увежбавање технике периферне и централне венске линије. Медикаменти у реанимацији акутно отрованих.
4. Спречавање продора отрова у организам пероралним путем- изазивање повраћања, назогастрнична сукција, примена медицинског угља, изазивање форсиране лаксације.
5. Природна детоксикација организма – форсирана диуреза, форсирана вентилација, хипербарична оксигенација.
6. Вештачка детоксикација организма – перитонеална дијализа, хемодијализа, хемоперфузија, плазмафереза.
7. Спречавање продора отрова у организам респираторним путем, путем коже, јатрогеним путем, адекватне детоксикационе методе.
8. Антидотска терапија код акутно и хронично отрованих.
9. Симптоматска и инфузиона терапија код акутно и хронично отрованих.
10. Дијагноза тровања – анамнестички, клинички и лабораторијски алгоритми.

11. Токсиколошка база података и судскомедицински значај токсикологије.

Литература

Обавезна

1. Васовић В, Миков М, Ђаковић-Швајцер К. Одабрана поглавља из токсикологије. друго допуњено издање. Кула: БОРАЦ X&X; 2009.
2. Јоксовић Д. Акутна тровања лековима. Београд: RIVEL Co; 1999.

Допунска

1. True BL, Dreisbach RH. Dreisbach, TROVANJA - prevencija, dijagnoza i lečenje. trinaesto izdanje. Beograd: Data Status; 2005.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методе извођења наставе: предавања; практични рад: упознавање са методама дијагностике, превенције и терапије акутно и хронично интоксицираних пацијената.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	50
колоквијум-и		.....	
семинар-и	15		